

PREZENČNÍ FOND
54 F 107452
1002241984

Žurnalistika pro žurnalisty

Eva Minářová

ZK ŽURNALISTIKA
A KOMUNIKACE

Obsah

A. OBECNÉ POZNATKY ZE STYLISTIKY ČEŠTINY	9
1. Stylistika jako lingvistická disciplína, její předmět a cíl zkoumání	11
1.1. Jazyková komunikace z aspektu stylistického	11
1.2. Vymezení a definice stylistiky	12
1.3. Stylistika mezi jinými vědními obory a učeními.....	15
1.4. Vzájemné vztahy stylistiky a jazykové kultury	17
2. Stylistická terminologie a její vymezení	21
2.1. Základní stylistické pojmy	21
2.2. Styly objektivní a subjektivní, individuální.....	24
3. Jazykový kód jako komunikační prostředek	25
3.1. Český národní jazyk a jeho stratifikace	
Verbální komunikace z aspektu teritoriálního a sociálního	25
3.1.1. Útvary a poloútvary národního jazyka	25
3.1.2. Vzájemná prestiž strukturních útvarů při jazykové komunikaci	28
3.1.3. Funkční užití jazykových prostředků češtiny	28
3.2. Stylové proměny jazykové komunikace a komunikační situace	29
4. Vliv stylových faktorů na styl textu	31
4.1. Stylové faktory objektivní.....	32
4.1.1. Základní funkce textu a funkce dílčí.....	33
4.1.2. Prostředí, situace a ráz komunikace	34
4.1.3. Adresáti komunikace.....	35
4.1.4. Mluvená a psaná forma komunikace	35
4.1.5. Možnost připravenosti komunikace a vymezený čas	39
4.1.6. Volba kódu jazykové komunikace	39
4.1.7. Téma komunikace a jeho prezentace	40
4.2. Stylové faktory subjektivní	41
4.3. Komplexní působení stylových faktorů	44

5. Jazyková stylizace textu	47
5.1 Stylistická příznakovost a nepříznakovost jako stylistické vlastnosti výrazu.....	47
5.2 Prostředky lexikální a jejich stylistická charakteristika	51
5.3 Stylistické využití synonym, homonym a antonym	58
5.4 Prostředky gramatické a jejich stylistická charakteristika	60
5.4.1 Variantní prostředky fonologické, morfologické a slovo- tvorné	60
5.4.2 Prostředky syntaktické ze stylistického aspektu	63
5.5 Příznakovost v návaznosti na gramatické kategorie, na změnu rekce a jiné stylistické jevy	68
6. Kompozice textu	73
6.1 Podstata kompoziční výstavby a členění textu.....	73
6.2 Slohové postupy.....	78
6.3 Souvislosti slohových postupů, žánrů/útvárů a stylů	80
6.4 Vymezení základních slohových žánrů/útvárů	81
6.4.1 Slohový postup informační	81
6.4.2 Slohový postup vyprávěcí	83
6.4.3 Slohový postup výkladový	83
6.4.4 Slohový postup popisný	85
6.4.5 Prolínání několika slohových postupů	86
7. Stylové rozpětí současné češtiny	89
7.1 Vývoj teorie o stylové diferenciaci jazyka a přínos české lingvistiky k teorii funkčních stylů	89
7.2 Současný stav stylové diferenciacie a styly primární a sekundární.....	92
7.3 Funkční styly a jejich klasifikace	97

B. POSTAVENÍ STYLU ŽURNALISTIKY MEZI OSTATNÍMI

FUNKČNÍMI STYLY – STRUČNÉ NASTÍNĚNÍ STYLŮ	103
1. Průniky mezi styly a stylové přesahy, míšení žánrů.....	105
2. Funkční styly primární a jejich nastínění.....	107
2.1 Styl prostěsdělovací neboli běžně dorozumivací, hovorový.....	107
2.1.1 Charakteristika stylové sféry prostěsdělovací komunikace.....	107
2.1.2 Stylová vrstva jazykových prostředků prostěsdělovací komunikace.....	108
2.1.3 Stylové normy prostěsdělovací komunikace	112
2.1.4 Kompozice prostěsdělovacího textu.....	113
2.2 Styl odborný.....	114
2.2.1 Charakteristika stylové sféry odborné.....	114
2.2.2 Stylová vrstva odborná.....	115
2.2.3 Stylové normy odborné komunikace	119

2.2.4	Kompozice odborného textu	120
2.3	Styl administrativní.....	121
2.3.1	Charakteristika stylové sféry administrativní komunikace.....	121
2.3.2	Stylová vrstva administrativní.....	122
2.3.3	Stylové normy administrativní komunikace	124
2.3.4	Kompozice administrativní komunikace.....	125
2.4	Styl žurnalistický.....	125
2.5	Styl řečnický/rétorický	125
2.5.1	Charakteristika stylové sféry řečnické komunikace.....	125
2.5.2	Stylová vrstva řečnických prostředků.....	128
2.5.3	Stylové normy řečnických komunikátů.....	132
2.5.4	Žánrová diferenciacie a kompozice řečnického projevu... ..	132
2.6	Styl umělecký.....	133
2.6.1	Charakteristika stylové sféry umělecké literatury	133
2.6.2	Stylová vrstva uměleckého vyjadřování	135
2.6.3	Stylové normy umělecké literatury.....	137
2.6.4	Žánrová diferenciacie uměleckých textů a kompozice.....	137
3.	Styly specifických komunikačních sfér jako styly sekundární a jejich nastínění	139
3.1	Styl esejistický.....	139
3.1.1	Stylová sféra esejisticky	139
3.1.2	Stylová vrstva esejistických výrazových prostředků	141
3.1.3	Stylové normy esejistiky.....	143
3.1.4	Kompozice esejistických textů	143
3.2	Styl církevní komunikace	144
3.2.1	Stylová sféra církevní komunikace.....	144
3.2.2	Stylová vrstva a stylové normy.....	145
3.2.3	Žánrová diferenciacie církevních textů	150
3.3	Styl reklamy	151
3.3.1	Stylová sféra reklamní komunikace	151
3.3.2	Stylová vrstva jazykových prostředků reklamy.....	153
3.3.3	Stylový typ reklamního textu a normy	157
C. STYLISTIKA ŽURNALISTICKÝCH TEXTŮ		159
1.	Funkční vymezení stylové sféry žurnalistické a zpřesnění terminologické	161
2.	Nástin vývoje stylového pojetí žurnalistické komunikace.....	165
3.	Stylová mnohotvárnost a rozpětí žurnalistiky	169
3.1	Objektivní funkční styl žurnalistický a jeho diferenciacie.....	170
3.2	Zpravodajský styl	172
3.3	Publicistický styl analytický.....	174
3.4	Publicistický styl beletristický	176

3.5	Diferenciace napříč styly – žurnalistika mluvená a psaná	177
4.	Stylová vrstva výrazových prostředků žurnalistických textů, její vlastnosti a tendence	185
4.1	Automatizace a aktualizace výrazových prostředků, zvláště jazykových, modelovost komunikace.....	186
4.2	Hovorovost a knižnost žurnalistické komunikace	189
4.3	Spisovnost versus nespisovnost v žurnalistické komunikaci.....	193
4.4	Přesnost versus přibližnost v komunikaci.....	197
5.	Typické jazykové prostředky žurnalistické komunikace	201
5.1	Obrazná vyjádření	201
5.2	Módní výrazy a výrazy spjaté s dobou komunikace, publicismy.....	209
5.3	Frazémy a parémie a jejich modifikace.....	212
5.4	Specifické jazykové prostředky syntaktické.....	224
5.4.1	Parenteze specificky žurnalistické.....	224
5.4.2	Shodný atribut implicitní.....	226
5.4.3	Vytčení výpovědi	227
5.4.4	Nepravé věty vedlejší	229
5.4.5	Hromadění větných členů – řetězce závislostí.....	229
5.4.6	Konstrukce s nepůvodními předložkami	230
5.5	Formulace s uplatněním intertextovosti	231
5.6	Kontaktové prostředky	232
5.7	Expresivita vyjádření	233
5.8	Metajazyk	235
5.9	Slova přejatá	237
6.	Kompozice žurnalistických textů a jejich žánry/útvary.....	241
6.1	Kompozice textů zpravodajských.....	243
6.2	Kompozice textů publicistických, analytických.....	248
6.3	Kompozice publicistických textů beletristických.....	250
6.4	Žánry mluvené žurnalistiky.....	252
7.	Titulky v žurnalistice a jiné rámcové složky textu	255
8.	Stylové normy žurnalistické komunikace.....	261
9.	Závěr	
	Náčrt vývojových tendencí stylu žurnalistické komunikace	263
	Doporučená literatura	
	(včetně odkazů z textu)	267
	Užité zkratky	281
	Rejstřík	283